

Hellschreiber és SSTV URH-n

Lázin Miklós András (HA5CBM) – Novák Tibor (HG5CUT), www.ha5kdr.hu

Szakítani a régi receptekkel - alapvető amatőr tulajdonság. Az, hogy mi ott lehetünk az éterben, elődeink folyamatos megújulási vágyának, az ismeretlen területek utáni sóvárgásának köszönhető. A jövő rádiósainak – és koránt sem mellékesen magunknak – használunk azzal, ha megtöltjük a sávokat élettel.

Örvedetesen szaporodott az utóbbi években a 2 méteres és 70 centiméteres amatőrsávban dolgozó, össz-üzemmódos berendezések száma. Köszönhető mindezen döntően annak, hogy a gyárak kínálatában mára mindennaposá váltak RH+URH kivitelű készülékek. Szomorú ugyanakkor, hogy e fölfutás nem jár együtt az említett URH-tartományok használatának bővülésével. Seregnyi rézdöngölő – bár lehetősége lenne rá – az egyre szerényedő versenyaktivitást leszámítva gyakorlatilag csak FM beszélgetésre használja e sávokat.

A csend magyarázata

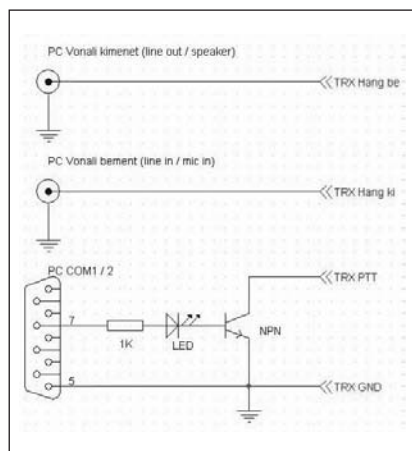
Ha rákérdezzünk a „miértekre”, könnyedén rájöhetünk, a jellemzően befutó válaszok két csoportba köthetők. Az érintettek egyrészt az irányított és forgatható vízszintes antenna hiányával, másrészt az SSB szelet általános némaságával magyarázzák passzivitásukat. Az előbbin az egyéni kívül nem tud segíteni senki – ám az utóbbin már igen. Hiszen ha ő is belép a használók közé, máris egy állomással több lesz ott – amiért a többieknek érdemes odatekerni. Arról nem is beszélve, hogy a hadseregszám dolgoztatott körsugárzó antennák egyáltalán nem akadályai, éppen ellenkezőleg, segítők a kísérletezésnek.

Joggal vetődik fel a kérdés, mi újdonság rejlik a címben említett két ősergő üzemmódban? A pragmatikus megközelítés szerint alapvetően semmi, de ez mégsem teljesen igaz. Ám ahhoz, hogy a fölvetésre nézetünk szerint pontos feleletet kapjunk, kissé szét kell tekintenünk a hazai amatőrök háza táján.

Fentebb már volt szó az össz-üzemmódos készülékek térhódításáról. Kétségtelenül üdvös jelenség, de az már kevésbé, hogy ezen több százezer forintos adóvezetők nagy hányada egy néhány száz forintból kikerülő kábel és egy BC182-es tranzisztorból, LED-ből és 1 kohmos ellenállásból fölépíthető PTT-zó áramkör hűján nincsenek összekötve a cájg mellett álldogáló számítógéppel (ábra)! A hanyagolás oka alapvetően egyszerű: a közhit szerint az URH-sávokban az APRS-en kívül nincs digitális alapú forgalom, ezért céltalan efféle kutyüket forrasztgatni. (Nota bene: az RH-n pedig azért nem jelenik meg tucatnyi, amúgy kiváló készüléket birtokló amatőr, mert helyhiány miatt képtelen hosszú sugárzót építeni.)

Főzni, amiből lehet

Nagyanyáink válságálló receptje szerint baj – olvasatunkban és korunkban: passzivitás – esetén abból kell főzni, amit a kamrában lelünk. S hogy ne mással példálózzunk, fölhozzuk a sajátunkat. HA5CBM Miklós zuglói QTH-ja

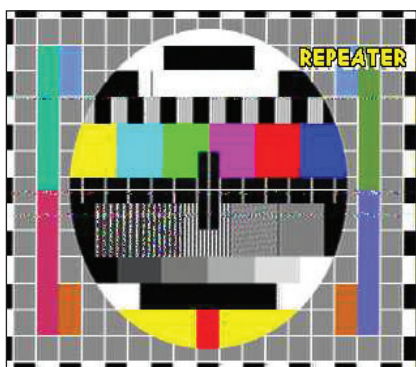

egy kissé lepukkant három emeletes ház első szintjén található. Amatőr szemszögből igazi „agyonsapott” környék. A leg-hosszabb sáv, amelyen még dolgozni tud, az a 10 méter, ezen túl csak egy hosszú függőleges dipólja található vételre. Az URH tartományokra ellenben több körsugárzóval bír, melyek közül leginkább a Telex HyGain V2R-ét és a hozzá kötött TS-790-et dolgoztatja. Koránt sem zárójelbe szánt gondolat: tudjuk, ennél messze rosszabb összeállítások is föllelhetők a hazai amatőröknél. Ám botorság lenne feledni, nem az számít, mivel adsz, sokkal fontosabb, hogy halljuk-e egymást. S e szemszögből egykutyá, hogy X vagy Z TS-2000-rel, míg Y a sokak szemében lomhalomnak minősülő Sommerkamp FT-250 + NLC 10.10-es elektroncsöves konverterrel tölti be az étert.

A 2 m-es sávban Európában a 144,144 MHz-t jelölték ki a digitális (PSK, Hellschreiber stb.), míg a 144,500 MHz-et SSTV összeköttetésekre. Értelemszerűen tehát itt érdemes keresgélni. Az utóbbival kezdve ma hazánkban négy FM-üzemű, függőleges antennájú képátjátszó dolgozik, QTH szerint csoportosítva:

- Gerecsén (JN97FQ, ASL 634 méter) 144,500 MHz és 50,510 MHz,
- Hármashatár-hegyen (JN97LN, ASL 495 m) 433,400 MHz,
- Szentendrén, az MH Altiszti Akadémiáján a 29,225 MHz-n.

Első lépésként érdemes e URH frekvenciákat figyelni, halljuk-e a 20-60 percenként jelentkező beacon képeket.

Saját tapasztalataink szerint a 2 m-es átjátszó körsugárzó antennával az Őrség széle, Tamási, Misina-tető, Szekszárd M9-es Duna-híd, Kecskemét környéke, Tiszaújváros, valamint tovább Érsekújvár, északi-kárpátok, Malacky, Győr, Balaton nyugati csücske vonalon belül könnyedén elérhető. Függőlegesen polarizált irányított antennával a kör természetesen jelentősen tájítható.

Jelek az éterből

A 2 m-es SSTV-átjátszó lassan nyolcadik esztendeje üzemel. Az első évben nyolcezer(!), míg manapság négyezer fölötti fotót juttatnak át rajta. A hazaiak mellett

rendszeresen föltűnnek ott szlovák, olykor osztrák amatőrtársaink, de akadt példa arra is, hogy egy, a Dunán vélhetően uszályal hajózó német kolléga Dévénytől-Mohácsig szórakoztatott bennünket a tájfotóival.

Summa summarum: hobbink játék. Ám nézetünk szerint a „játásznak” akkor van értelme, ha az egyrészt közösséget épít, másrészt pedig új mutatóvagyokra, területekre készíti/viszi az ember étterrel fertőzött fiát, lányát. Bármilyen, témába vágó kérdéssel forduljatok is hozzánk, igyekszünk a legjobb tudásunk szerint felelni rá. Elérhetőségeink honlapunkon megtalálhatók.

(Folytatjuk)

Gyermekrádiózás a Hajógyári-szigeten

Június 22-23-án és 29-30-án, a fővárosi „Gyereksziget” rendezvényen a Ganz Rádióklub örömmel vár mindenkit, aki meg szeretne ismerkedni a rádióamatörkódéssel (www.gyereksziget.hu)!

Lehetőség lesz RH- és URH-összeköttetéseket létesíteni, a rádiós róka vadászatot kipróbálni és megismerni a morze-ábécét.

A vállalkozó kedvű gyerekek, segítségünkkel, megépíthetik első saját rádióvevőjüket, mellyel otthon még számtalan elektronikai kísérletet végezhetnek.

HA5BLK, Sanyi

Pregitzer Ernő
HA5ZD
1929-2013

Kiváló mechanikai szakemberként, a technika szeretete, a rádiózás iránti érdeklődése, felnőtt fejjel, 40 évesen hozta közel a rádióamatörkódéshoz. 1970-től aktív részese és egy életre elkötelezett tagja lett a rádióamatörök népes taborának és szűkebb közösségünknek, a rádióklubnak. Alig volt olyan rádióhobbytusa-, rádióiránymérő-, vagy gyors-távírási verseny, ahol ne találkozhattunk volna vele, mint technikai lebonyolítóval vagy mint versenybíróval.

1982-ben kapott adóengedélyt és azóta a HA5ZD hívójellel folyamatosan aktív volt az éterben, sok ezer összeköttetést teremtve a világgal. A rövidhullámú technika és a rádiózásban a távíró üzemmód állt legközelebb hozzá. Néhány éve még a Dunán evezve rádiózott. Így két szenvedélyt tudta összekötni. Ezenkívül a csillagászat és a zenélés volt a hobija. A CQ-Bp URH verseny ujjáélesztésében nagy szerepe volt.

Az elmúlt 30 évben a rádióklub konstruktőr szakosztályát vezette. Sok fiatal nőtt fel az irányítása, tanítása alatt, szerették meg az elektrotechnikát, lettek rádióamatörök és jó néhányan kiemelkedő szakemberekké váltak. Nemcsak a technikai ismereteket adta tovább, hanem példamutatásával kiváló emberi értékeket tanított az azóta már felnőtt fiataloknak. Mindenki precizitásáról, megbízhatóságáról, segítőkészségéről ismerte. Számos klub projektben van benne a keze munkája.

Több mint 20 éve a rádióklub titkára volt. Az adminisztratív ügyek intézésében is sok feladat hárult rá, amit pontosan, felelősséggel végzett. Mindig lehetett rá számítani, de ő soha nem akart a reflektorfénybe kerülni, ettől jóval szerényebb volt.

2009 decemberében, a Magyar Rádióamatör Szövetség, Életmű-díjjal ismerte el kimagasló munkáját.

Kedves Ernő!
Követendő példát állítottál emberiségből. Emléked megőrizzük, nyugodj békében.

BKV Rádióklub tagsága